IAS WITH DR RAVI
AIM. PREPARE. ACHIEVE

Day 28 | 20 MCQs with complete explanations

తెలుగు

IAS with Dr Ravi · APPSC Group 1 · 1,000 Topics in 100 Days

Topics 271–280. Updated 1 November 2026.

Topic	Contents
271	Early political associations and the founding of the Indian National Congress
272	Ambedkar and the making of the Constitution
273	74th Amendment and urban local bodies
274	Agricultural credit: institutional sources, KCC and NABARD
275	Population of Andhra Pradesh: size, density and growth
276	Communication satellites: INSAT and GSAT series
277	Energy policy of India: key policies and targets
278	Coding-decoding: number and position codes
279	Area of triangles: base-height and Heron's formula
280	Current affairs: HPV vaccination for girls and the prevention of cervical cancer

Topic 271 | Early political associations and the founding of the Indian National Congress

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (సంఘం) జాబితా IIతో (స్థాపన సంవత్సరం) జతపరచండి:

జాబితా I (సంఘం)	జాబితా II (స్థాపన సంవత్సరం)
A. ఈస్ట్ ఇండియా అసోసియేషన్	1. 1843
B. బెంగాల్ బ్రిటిష్ ఇండియా సొసైటీ	2. 1851
C. ఇండియన్ అసోసియేషన్	3. 1866
D. బ్రిటిష్ ఇండియన్ అసోసియేషన్	4. 1876

(1) A-4, B-1, C-3, D-2

(2) A-3, B-1, C-4, D-2

(3) A-3, B-2, C-4, D-1

(4) A-4, B-2, C-3, D-1

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) A-3, B-1, C-4, D-2

- ఇది ఎందుకు సరైనది: దాదాభాయ్ నౌరోజీ 1866లో లండన్‌లో ఈస్ట్ ఇండియా అసోసియేషన్‌ను స్థాపించారు (A-3). బెంగాల్ బ్రిటిష్ ఇండియా సొసైటీ 1843లో కలకత్తాలో ఏర్పడింది (B-1). సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ, ఆనంద మోహన్ బోస్ 1876లో కలకత్తాలో ఇండియన్ అసోసియేషన్‌ను స్థాపించారు (C-4). ల్యాండ్‌హోల్డర్స్ సొసైటీ, బెంగాల్ బ్రిటిష్ ఇండియా సొసైటీ కలిసిపోయిన తర్వాత, 1851 అక్టోబర్ 29న కలకత్తాలో బ్రిటిష్ ఇండియన్ అసోసియేషన్ ఏర్పడింది (D-2).

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇది ఈస్ట్ ఇండియా అసోసియేషన్‌ను, ఇండియన్ అసోసియేషన్‌ను తారుమారు చేసింది. నౌరోజీ పెట్టిన లండన్ సంఘం, సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ, ఆనంద మోహన్ బోస్ పెట్టిన బెంగాల్ సంఘం కన్నా పదేళ్లు ముందు వచ్చింది.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది దాదాపు ఒకే పేరున్న కలకత్తాలోని రెండు సంఘాలను తారుమారు చేసింది. బెంగాల్ బ్రిటిష్ ఇండియా సొసైటీ పాతది. అది బ్రిటిష్ ఇండియన్ అసోసియేషన్‌లో కలిసిపోయింది. కాబట్టి 1851 నాటి సంఘం అది కాదు.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు జతలనూ తారుమారు చేసింది. కాబట్టి నాలుగు జతలూ తప్పే.

ప్రశ్న 2. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థాపన, దాని నేపథ్యం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. కాంగ్రెస్ మొదటి సమావేశాన్ని పూనాలో జరపాలని అనుకున్నారు; కానీ కలరా వ్యాపించడంతో దాన్ని బొంబాయికి మార్చారు.
2. 1887లో మద్రాసులో జరిగిన కాంగ్రెస్ సమావేశానికి బద్రుద్దీన్ తయ్యబ్జీ అధ్యక్షత వహించారు.
3. NCERT ప్రకారం, దేశ భాషా పత్రికల చట్టం ఇల్బర్ట్ బిల్లు వివాదం తర్వాత ఆమోదం పొందింది.
4. బ్రిటానికా ప్రకారం, ఎ.ఓ. హ్యూమ్ కాంగ్రెస్ మొదటి 22 సంవత్సరాలు దాని ప్రధాన కార్యదర్శిగా పని చేశారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 3 మాత్రమే

(2) 2, 3, 4 మాత్రమే

(3) 1, 2 మాత్రమే

(4) 1, 2, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) 1, 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: డిసెంబర్‌లో పూనాలో ఇండియన్ నేషనల్ యూనియన్ సమావేశం జరుపుతామని 1885 మార్చిలో ప్రకటన వచ్చింది. పూనాలో కలరా వ్యాపించడంతో సమావేశం బొంబాయికి మారింది. అది 1885 డిసెంబర్ 28 నుంచి 31 వరకు గోకుల్‌దాస్ తేజ్‌పాల్ సంస్కృత కళాశాలలో జరిగింది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: 1887లో మద్రాసులో జరిగిన మూడో సమావేశానికి బద్రుద్దీన్ తయ్యబ్జీ అధ్యక్షత వహించారు. 1886లో కలకత్తాలో నౌరోజీ, 1888లో అలహాబాద్‌లో జార్జ్ యూల్ అధ్యక్షత వహించారు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: NCERT ప్రకారం దేశ భాషా పత్రికల చట్టం 1878లో వచ్చింది; ఇల్బర్ట్ బిల్లు వివాదం 1883లో చెలరేగింది. చట్టం వివాదం కన్నా ఐదేళ్లు ముందే వచ్చింది; తర్వాత కాదు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: మొదటి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసినవాళ్లలో హ్యూమ్ ఒకరని, కాంగ్రెస్ మొదటి 22 సంవత్సరాలు ఆయన ప్రధాన కార్యదర్శిగా పని చేశారని బ్రిటానికా చెబుతుంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైన 2వ, 4వ వాక్యాలు లేవు. (2)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైన 1వ వాక్యం లేదు. (3)లో సరైన 4వ వాక్యం లేదు.

Topic 272 | Ambedkar and the making of the Constitution

ప్రశ్న 1. రాజ్యాంగ పరిషత్ ముసాయిదా కమిటీ పని గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ముసాయిదా కమిటీ ముసాయిదా రాజ్యాంగాన్ని 1948 ఫిబ్రవరిలో రాజ్యాంగ పరిషత్ అధ్యక్షుడికి సమర్పించింది.
2. డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ 1948 నవంబర్ 4న ముసాయిదా రాజ్యాంగాన్ని ప్రవేశపెడుతూ, అందులో 395 అధికరణలు, 8 షెడ్యూళ్లు ఉన్నాయని పరిషత్‌కు చెప్పారు.
3. డాక్టర్ అంబేడ్కర్ 1949 నవంబర్ 25 నాటి ప్రసంగం ప్రకారం, సభ్యులు ముసాయిదా రాజ్యాంగంపై సుమారు 7,635 సవరణలకు నోటీసు ఇచ్చారు; వాటిలో 2,473 సవరణలను సభలో వాస్తవంగా ప్రవేశపెట్టారు.
4. టి.టి. కృష్ణమాచారి 1948 నవంబర్ 5న పరిషత్‌కు ఇలా చెప్పారు: ముసాయిదా కమిటీకి నియమించిన ఏడుగురు సభ్యులూ కమిటీ పనిలో పూర్తిగా పాల్గొన్నారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 4 మాత్రమే

(2) 2, 3 మాత్రమే

(3) 1, 3 మాత్రమే

(4) 2, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) 1, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: ముసాయిదా కమిటీ 1948 ఫిబ్రవరి 21న ముసాయిదా రాజ్యాంగాన్ని రాజ్యాంగ పరిషత్ అధ్యక్షుడికి సమర్పించింది. ఆ తర్వాత దాన్ని ప్రచురించి ప్రజల్లో పంచారు. 1948 నవంబర్ 4న అంబేడ్కర్ "1948 ఫిబ్రవరి 21 నాటి నా లేఖ" (my letter of the 21st February 1948) గురించి ప్రస్తావించారు.
- 2వ వాక్యం తప్పు: "ఇందులో 315 అధికరణలు, 8 షెడ్యూళ్లు ఉన్నాయి" (It contains 315 Articles and 8 Schedules) అని అంబేడ్కర్ అన్నారు. 395 అధికరణలు అనే అంకె 1949 నవంబర్ 26న ఆమోదించిన రాజ్యాంగానిది. అందులో 22 భాగాలుగా ఉన్న 395 అధికరణలు, 8 షెడ్యూళ్లు ఉన్నాయి.
- 3వ వాక్యం సరైనది: నోటీసు ఇచ్చిన సవరణలు "సుమారు 7,635" (approximately 7,635) అనీ, "సభలో వాస్తవంగా ప్రవేశపెట్టినవి 2,473" (actually moved in the House were 2,473) అనీ అంబేడ్కర్ తన ముగింపు ప్రసంగంలో చెప్పారు.
- 4వ వాక్యం తప్పు: టి.టి. కృష్ణమాచారి దీనికి వ్యతిరేకమైన మాట చెప్పారు. ఏడుగురు సభ్యుల్లో ఒకరు రాజీనామా చేశారు, ఆయన స్థానంలో వేరొకరు వచ్చారు. ఒకరు చనిపోయారు, ఆయన స్థానంలో ఎవరూ రాలేదు. ఒకరు అమెరికాలో ఉన్నారు. మరొకరు రాష్ట్ర వ్యవహారాల్లో మునిగి ఉన్నారు. అందుకే "ఈ రాజ్యాంగాన్ని రాసే భారం డాక్టర్ అంబేడ్కర్ మీదే పడింది" (the burden of drafting this constitution fell on Dr. Ambedkar) అని ఆయన అన్నారు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు వాక్యమైన 4వది ఉంది; సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పు వాక్యమైన 2వది ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పు వాక్యాలైన 2, 4 ఉన్నాయి; సరైన వాక్యాలైన 1, 3 లేవు.

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (రాజ్యాంగ పరిషత్‌లో డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ వాడిన మాటలు) జాబితా IIతో (ఆయన ఆ మాటలు దేని గురించి అన్నారు) జతపరచండి:

జాబితా I (అంబేడ్కర్ మాటలు)	జాబితా II (ఆయన ఆ మాటలు దేని గురించి అన్నారు)
A. "రాజ్యాంగానికి ఆత్మ, రాజ్యాంగానికి గుండె" (the very soul of the Constitution and the very heart of it)	1. ముసాయిదా రాజ్యాంగం పార్లమెంటరీ కార్యనిర్వాహక విధానాన్ని ఎంచుకోవడం
B. "కాగితం మీదే ఉండిపోవడం" (a dead letter)	2. ప్రాథమిక హక్కులను అమలు చేయించుకునే పరిష్కార మార్గాలపై ఉన్న ముసాయిదా అధికరణ 25
C. "ఎక్కువ స్థిరత్వం కన్నా ఎక్కువ బాధ్యతకే మొగ్గు చూపింది" (has preferred more responsibility to more stability)	3. రాజ్యాంగబద్ధ పద్ధతులు అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు కూడా రాజ్యాంగ విరుద్ధ పద్ధతుల్లో నిరసన తెలపడం
D. "అరాచకానికి వ్యాకరణం" (the Grammar of Anarchy)	4. ఒక ప్రావిన్సులో రాజ్యాంగ యంత్రాంగం విఫలమైనప్పుడు వర్తించే ముసాయిదా అధికరణలు

(1) A-2, B-4, C-1, D-3

(2) A-1, B-4, C-2, D-3

(3) A-2, B-3, C-1, D-4

(4) A-1, B-3, C-2, D-4

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) A-2, B-4, C-1, D-3

- A-2: ప్రాథమిక హక్కులను అమలు చేయించుకునే పరిష్కార మార్గాలపై ఉన్న ముసాయిదా అధికరణ 25 గురించి జవాబిస్తూ, 1948 డిసెంబర్ 9న అంబేడ్కర్ ఇలా అన్నారు: "ఇది రాజ్యాంగానికి ఆత్మ, రాజ్యాంగానికి గుండె" (It is the very soul of the Constitution and the very heart of it). ఆమోదించిన రాజ్యాంగంలో ఈ పరిష్కార మార్గం అధికరణ 32లో ఉంది.
- B-4: ఒక ప్రావిన్సులో రాజ్యాంగ యంత్రాంగం విఫలం కావడంపై ఉన్న అధికరణల (ముసాయిదా అధికరణ 278, ఇప్పుడు అధికరణ 356) గురించి 1949 ఆగస్టు 4న ఆయన మాట్లాడారు. "ఇలాంటి అధికరణలను ఎప్పుడూ ప్రయోగించాల్సిన అవసరం రాదని, అవి కాగితం మీదే ఉండిపోతాయని" (that such articles will never be called into operation and that they would remain a dead letter) ఆయన ఆశించారు.
- C-1: పార్లమెంటరీ కార్యనిర్వాహక విధానాన్ని సిఫారసు చేయడం ద్వారా ముసాయిదా రాజ్యాంగం "ఎక్కువ స్థిరత్వం కన్నా ఎక్కువ బాధ్యతకే మొగ్గు చూపింది" (has preferred more responsibility to more stability) అని 1948 నవంబర్ 4న ఆయన అన్నారు.
- D-3: రాజ్యాంగబద్ధ పద్ధతులు అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు "ఈ రాజ్యాంగ విరుద్ధ పద్ధతులకు ఏ సమర్థనా ఉండదు" (there can be no justification for these unconstitutional methods) అని 1949 నవంబర్ 25న ఆయన అన్నారు. "ఈ పద్ధతులు అరాచకానికి వ్యాకరణం తప్ప మరేమీ కావు" (These methods are nothing but the Grammar of Anarchy) అని కూడా అన్నారు.

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇది A, Cలను తారుమారు చేస్తుంది. "ఆత్మ" అని ఆయన అన్నది ముసాయిదా అధికరణ 25 గురించి; పార్లమెంటరీ విధానం గురించి కాదు. బాధ్యత, స్థిరత్వం అనేవి కార్యనిర్వాహక వర్గాన్ని పరీక్షించడానికి ఆయన వాడిన రెండు కొలమానాలు.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది B, Dలను తారుమారు చేస్తుంది. "కాగితం మీదే ఉండిపోవడం" (dead letter) అనేది ఒక ప్రావిన్సుకు సంబంధించిన అత్యవసర అధికరణల విషయంలో ఆయన పెట్టుకున్న ఆశ. "అరాచకానికి వ్యాకరణం" అన్నది రాజ్యాంగ విరుద్ధ నిరసన పద్ధతులకు ఆయన పెట్టిన పేరు.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు తారుమార్లూ చేస్తుంది. కాబట్టి దానిలోని నాలుగు జతలూ తప్పే.

Topic 273 | 74th Amendment and urban local bodies

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (IXA భాగంలోని అధికరణ) జాబితా IIతో (ఆ అధికరణ ఏం చెబుతుంది) జతపరచండి:

జాబితా I (అధికరణ)	**జాబితా II (ఏం చెబుతుంది)**
A. 243X అధికరణ	1. గవర్నర్‌కు చేసిన సిఫార్సులను రాష్ట్ర చట్టసభ ముందు ఉంచుతారు; వాటి మీద తీసుకున్న చర్యను వివరించే మెమొరాండాన్ని కూడా వాటితో పాటు ఉంచుతారు
B. 243Y అధికరణ	2. సభ్యుల్లో మూడింట రెండు వంతులకు తగ్గకుండా సభ్యులను మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికైన సభ్యులు, పంచాయతీల ఛైర్‌పర్సన్‌లు తమలో నుంచి ఎన్నుకుంటారు
C. 243ZD అధికరణ	3. సభ్యుల్లో ఐదింట నాలుగు వంతులకు తగ్గకుండా సభ్యులను గ్రామీణ జనాభాకూ పట్టణ జనాభాకూ మధ్య ఉన్న నిష్పత్తి ప్రకారం ఎన్నుకుంటారు
D. 243ZE అధికరణ	4. సుంకాలు, టోల్‌లు, ఫీజులు విధించి, వసూలు చేసి, వాడుకునే అధికారాన్ని రాష్ట్ర చట్టం స్థానిక సంస్థకు ఇవ్వవచ్చు; ఈ అధికారం పరిమితులకు లోబడి ఉంటుంది

(1) A-4, B-1, C-3, D-2

(2) A-1, B-4, C-3, D-2

(3) A-4, B-1, C-2, D-3

(4) A-1, B-4, C-2, D-3

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) A-4, B-1, C-3, D-2

- ఇది ఎందుకు సరైనది: ఒక పద్ధతి ప్రకారం, పరిమితులకు లోబడి పన్నులు, సుంకాలు, టోల్‌లు, ఫీజులు విధించి, వసూలు చేసి, వాడుకునే అధికారాన్ని రాష్ట్ర చట్టం మున్సిపాలిటీకి ఇవ్వవచ్చని 243X అధికరణ చెబుతుంది (A-4). 243-I అధికరణ కింద ఏర్పాటైన ఆర్థిక సంఘం మున్సిపాలిటీల ఆర్థిక స్థితిని సమీక్షించాలని 243Y అధికరణ చెబుతుంది; దాని సిఫార్సులను, తీసుకున్న చర్యను వివరించే మెమొరాండంతో కలిపి, గవర్నర్ రాష్ట్ర చట్టసభ ముందు ఉంచుతారు (B-1). 243ZD అధికరణ జిల్లా ప్రణాళికా కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తుంది; దాని సభ్యుల్లో ఐదింట నాలుగు వంతులకు తగ్గకుండా సభ్యులను జిల్లా పంచాయతీ, మున్సిపాలిటీల సభ్యులు గ్రామీణ, పట్టణ జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం ఎన్నుకుంటారు (C-3). 243ZE అధికరణ మెట్రోపాలిటన్ ప్రణాళికా కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తుంది; దాని సభ్యుల్లో మూడింట రెండు వంతులకు తగ్గకుండా సభ్యులను ఆ ప్రాంతంలోని మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికైన సభ్యులు, పంచాయతీల ఛైర్‌పర్సన్‌లు తమలో నుంచి ఎన్నుకుంటారు (D-2).

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో 243X, 243Y అధికరణలు తారుమారయ్యాయి. రెండూ మున్సిపాలిటీల డబ్బుకు సంబంధించినవే. కానీ 243X పన్నులు విధించే అధికారం గురించి చెబుతుంది; 243Y ఆర్థిక సంఘం సమీక్ష గురించి, దాని నివేదిక రాష్ట్ర చట్టసభ ముందుకు వెళ్లడం గురించి చెబుతుంది.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో 243ZD, 243ZE అధికరణలు తారుమారయ్యాయి. రెండు కమిటీల్లోనూ ఎన్నికైన సభ్యులే మెజారిటీగా ఉంటారు. కానీ జిల్లా ప్రణాళికా కమిటీలో ఆ వాటా ఐదింట నాలుగు వంతులు; మెట్రోపాలిటన్ ప్రణాళికా కమిటీలో మూడింట రెండు వంతులు.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు తారుమార్లూ ఉన్నాయి. కాబట్టి ఇందులోని నాలుగు జతలూ తప్పే.

ప్రశ్న 2. రాజ్యాంగంలోని IXA భాగం కింద ఉన్న మున్సిపాలిటీల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 243Q అధికరణ ప్రకారం, నగర పంచాయతీని చిన్న పట్టణ ప్రాంతం కోసం ఏర్పాటు చేస్తారు.
2. 243Q అధికరణ ప్రకారం, గవర్నర్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి ఒక పట్టణ ప్రాంతాన్ని పారిశ్రామిక టౌన్‌షిప్‌గా పేర్కొంటే, ఆ ప్రాంతంలో మున్సిపాలిటీని ఏర్పాటు చేయకపోవచ్చు.
3. 243W అధికరణ ప్రకారం, పన్నెండో షెడ్యూల్‌లోని అంశాలను రాజ్యాంగమే స్వయంగా మున్సిపాలిటీలకు బదిలీ చేసింది.
4. 243S అధికరణ ప్రకారం, ఒక మున్సిపాలిటీలో వార్డు కమిటీలు తప్పనిసరి కావడానికి కనీసం పది లక్షల జనాభా ఉండాలి.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 2 మాత్రమే

(2) 3, 4 మాత్రమే

(3) 2 మాత్రమే

(4) 1, 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 2 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: 243Q అధికరణ ప్రకారం నగర పంచాయతీ పరివర్తన ప్రాంతం కోసం ఏర్పడుతుంది. మున్సిపల్ కౌన్సిల్ చిన్న పట్టణ ప్రాంతం కోసం, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ పెద్ద పట్టణ ప్రాంతం కోసం ఏర్పడతాయి.
- 2వ వాక్యం సరైనది: గవర్నర్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి పారిశ్రామిక టౌన్‌షిప్‌గా పేర్కొన్న పట్టణ ప్రాంతంలో మున్సిపాలిటీని ఏర్పాటు చేయకపోవచ్చని 243Q అధికరణలోని ప్రొవిజో చెబుతుంది. ఆ ప్రాంతం విస్తీర్ణాన్ని, అక్కడి పారిశ్రామిక సంస్థ అందిస్తున్న లేదా అందించబోయే మున్సిపల్ సేవలను గవర్నర్ చూస్తారు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: రాష్ట్ర చట్టసభ చట్టం చేసి (may, by law, endow) మున్సిపాలిటీలకు అధికారాలు ఇవ్వవచ్చని 243W అధికరణ చెబుతుంది; పన్నెండో షెడ్యూల్ అంశాలు కూడా అలాగే వస్తాయి. రాజ్యాంగం స్వయంగా ఏదీ బదిలీ చేయలేదు; రాష్ట్ర చట్టం ద్వారానే ఈ అంశాలు వాటి చేతికి వస్తాయి.
- 4వ వాక్యం తప్పు: జనాభా మూడు లక్షలు, అంతకు మించి ఉన్న మున్సిపాలిటీలో వార్డు కమిటీలు ఉండాలని 243S అధికరణ చెబుతుంది. అంటే కనీస జనాభా మూడు లక్షలే. పది లక్షలు అనే అంకె మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతం నిర్వచనంలో ఉంది (243P అధికరణ).
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది. (2)లో తప్పు అయిన 3వ, 4వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పు అయిన 1వ, 3వ, 4వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; 2వ వాక్యం లేదు.

Topic 274 | Agricultural credit: institutional sources, KCC and NABARD

ప్రశ్న 1. భారతదేశంలో వ్యవసాయ పరపతి గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఆర్థిక సర్వే 2025-26 ప్రకారం, 2024-25లో వ్యవసాయానికి అందిన క్షేత్ర స్థాయి పరపతి రూ. 27.5 లక్షల కోట్ల లక్ష్యాన్ని అందుకోలేకపోయింది.
2. ఆర్థిక సర్వే 2025-26 ప్రకారం, 2021-22లో వ్యవసాయ పరపతిలో సంస్థేతర వనరుల వాటా 23.4 శాతంగా ఉంది.
3. RBI ప్రాధాన్య రంగ రుణాల ఆదేశాలు, 2025 ప్రకారం, 1 హెక్టారు వరకు భూమి ఉన్న రైతు ఉపాంత రైతు అవుతాడు.
4. అవే ఆదేశాల ప్రకారం చిన్న, ఉపాంత రైతుల ఉప లక్ష్యం ANBC లేదా CEOBSEలో ఏది ఎక్కువైతే దానిలో 10 శాతంగా ఉంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 2, 4 మాత్రమే

(2) 1, 3 మాత్రమే

(3) 2, 3 మాత్రమే

(4) 2, 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 2, 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: 2024-25లో క్షేత్ర స్థాయి పరపతి రూ. 28.69 లక్షల కోట్లకు చేరిందని, రూ. 27.5 లక్షల కోట్ల లక్ష్యాన్ని దాటిందని ఆర్థిక సర్వే చెబుతోంది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: సంస్థేతర పరపతి వాటా 1950లో 90 శాతం నుంచి 2021-22లో 23.4 శాతానికి తగ్గిందని ఆర్థిక సర్వే చెబుతోంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: 1 హెక్టారు వరకు భూమి ఉన్న రైతును RBI ఉపాంత రైతుగా నిర్వచిస్తుంది. వ్యవసాయ గణన మాత్రం సరిగ్గా 1.00 హెక్టారు కమతాన్ని చిన్న తరగతిలో పెడుతుంది; కానీ ఈ వాక్యం RBI పేరు చెబుతోంది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: PSL ఆదేశాలు వ్యవసాయానికి 18 శాతం లక్ష్యం పెట్టాయి. అందులో చిన్న, ఉపాంత రైతులకు ANBC లేదా CEOBSEలో, ఏది ఎక్కువైతే దానిలో, 10 శాతం ఉప లక్ష్యం పెట్టాయి.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో, (2)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది. (3)లో సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (వ్యవసాయ పరపతిలో ఏర్పాటు) జాబితా IIతో (అది ప్రారంభమైన లేదా అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం) జతపరచండి:

జాబితా I (వ్యవసాయ పరపతిలో ఏర్పాటు)	**జాబితా II (అది ప్రారంభమైన లేదా అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం)**
A. కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్ (దాని మీద RBI ఇచ్చిన మొదటి సర్క్యులర్‌ను బట్టి)	1. 1998
B. సవరించిన వడ్డీ రాయితీ పథకం (కేంద్ర రంగ పథకంగా)	2. 2025
C. జాతీయ వ్యవసాయ, గ్రామీణాభివృద్ధి బ్యాంకు	3. 2006-07

జాబితా I (వ్యవసాయ పరపతిలో ఏర్పాటు)	జాబితా II (అది ప్రారంభమైన లేదా అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం)
D. పూచీకత్తు లేని వ్యవసాయ రుణాలకు రూ. 2 లక్షల పరిమితి	4. 1982

(1) A-4, B-3, C-1, D-2

(2) A-1, B-3, C-4, D-2

(3) A-4, B-2, C-1, D-3

(4) A-1, B-2, C-4, D-3

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) A-1, B-3, C-4, D-2

- ఇది ఎందుకు సరైనది: కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డుల మీద RBI మొదటి సర్క్యులర్ తేదీ 1998 ఆగస్టు 5 (A-1). సవరించిన వడ్డీ రాయితీ పథకాన్ని 2006-07లో కేంద్ర రంగ పథకంగా ప్రవేశపెట్టారని PIB చెబుతోంది (B-3). NABARD 1982 జూలై 12న ఏర్పడింది (C-4). వ్యవసాయ రుణాలకు పూచీకత్తు లేని పరిమితిని RBI 2024 డిసెంబర్ 6 నాటి సర్క్యులర్ ఒక్కో రుణగ్రహీతకు రూ. 1.6 లక్షల నుంచి రూ. 2 లక్షలకు పెంచింది; ఇది 2025 జనవరి 1 నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది (D-2).

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇది కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డును, NABARDను తారుమారు చేసింది. NABARD ముందు వచ్చింది, 1982లో. RBI 1998 సర్క్యులర్ ప్రారంభించిన KCC నమూనా పథకాన్ని తయారుచేసింది NABARDయే.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు జతలనూ తారుమారు చేసింది: (1)లో లాగా KCCని, NABARDను; (4)లో లాగా వడ్డీ రాయితీ పథకాన్ని, పూచీకత్తు లేని పరిమితిని.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇది వడ్డీ రాయితీ పథకాన్ని, పూచీకత్తు లేని పరిమితిని తారుమారు చేసింది. ఆ పథకం 2006-07లో ప్రారంభమైంది. దాని రుణ పరిమితి గురించి బడ్జెట్ ప్రకటన వచ్చిన సంవత్సరం 2025; పథకం ప్రారంభమైన సంవత్సరం అది కాదు. రూ. 2 లక్షల పరిమితి 2025 జనవరి 1 నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది.

Topic 275 | Population of Andhra Pradesh: size, density and growth

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (2011 జనాభా లెక్కల నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ జిల్లా) జాబితా IIతో (2011లో జనసాంద్రత, చదరపు కి.మీ.కు వ్యక్తులు) జతపరచండి:

జాబితా I (జిల్లా, 2011)	జాబితా II (జనసాంద్రత, 2011)
A. శ్రీకాకుళం	1. 384
B. విశాఖపట్నం	2. 188
C. వైఎస్ఆర్ కడప	3. 463
D. చిత్తూరు	4. 275

కింద ఇచ్చిన కోడ్ నుంచి సరైన జవాబును ఎంచుకోండి:

(1) A-1, B-3, C-2, D-4

(2) A-3, B-1, C-2, D-4

(3) A-1, B-3, C-4, D-2

(4) A-3, B-1, C-4, D-2

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) A-3, B-1, C-2, D-4

- A-3: 2011లో శ్రీకాకుళం జనసాంద్రత చదరపు కి.మీ.కు 463. అత్యల్పంగా పట్టణీకరణ చెందిన జిల్లా అయినా దాని జనసాంద్రత ఇంత ఉంది.
- B-1: విశాఖపట్నం జనసాంద్రత 384. అత్యధికంగా పట్టణీకరణ చెందిన జిల్లా అయినా దాని జనసాంద్రత ఇంత ఉంది. పెద్ద నగరం ఉన్నంత మాత్రాన జిల్లా జనసాంద్రత అత్యధికం కాదు.
- C-2: వైఎస్ఆర్ కడప అత్యల్ప జనసాంద్రత ఉన్న జిల్లా; అక్కడ జనసాంద్రత 188 ఉంది.
- D-4: చిత్తూరు జనసాంద్రత 275. ఇది వైఎస్ఆర్ కడప 188 కన్నా బాగా ఎక్కువ. రెండూ రాయలసీమ జిల్లాలే అయినా ఈ తేడా ఉంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (4) వైఎస్ఆర్ కడప, చిత్తూరు జతలను తారుమారు చేస్తుంది. రెండూ రాయలసీమ జిల్లాలే. కానీ రాష్ట్రంలో అత్యల్ప జనసాంద్రత కడపది; చిత్తూరుది దాని కన్నా బాగా ఎక్కువ. (1) శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జతలను తారుమారు చేస్తుంది. పెద్ద నగరం ఉన్న జిల్లాలో జనసాంద్రత తప్పకుండా ఎక్కువగా ఉంటుందనే పొరపాటు ఇది. (3) ఈ రెండు తారుమార్లనూ చేస్తుంది.

ప్రశ్న 2. ఆంధ్రప్రదేశ్ జనాభా గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. జనాభా అంచనాల సాంకేతిక బృందం ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలకు కలిపి ఒకే అంచనా వేసింది; దానికి ఉమ్మడి రాష్ట్రం 2011 జనాభాను ఆధారంగా తీసుకుంది.
2. జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే-5 (2019-21)లో ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం సంతానోత్పత్తి రేటు భర్తీ స్థాయి కన్నా తక్కువగా ఉంది.

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ సామాజిక ఆర్థిక సర్వే ప్రకారం, 2011 జనాభా లెక్కలను ఇప్పటి రాష్ట్రానికి మళ్లీ లెక్కిస్తే, రాష్ట్రాల జనాభాలో ఆంధ్రప్రదేశ్ 10వ స్థానంలో ఉంటుంది.
4. ఆంధ్రప్రదేశ్ సామాజిక ఆర్థిక సర్వే ప్రకారం, 1981-91లో రాష్ట్ర జనాభా దశాబ్ద వృద్ధి రేటు 1961-71లో కన్నా తక్కువగా ఉంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 2, 3 మాత్రమే

(2) 1, 4 మాత్రమే

(3) 1, 2 మాత్రమే

(4) 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: సాంకేతిక బృందం ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలకు విడివిడిగా అంచనాలు వేసింది. మళ్లీ లెక్కించిన వాటి 2011 జనాభాను (49,577 వేలు, 35,004 వేలు) ఆధారంగా తీసుకుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రం SRS అంచనాలను అది 2014కు ముందు సంవత్సరాలకు మాత్రమే వాడింది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: NFHS-5లో ఆంధ్రప్రదేశ్ TFR 1.7. భర్తీ స్థాయి కన్నా తక్కువ సంతానోత్పత్తి ఉన్న రాష్ట్రాల జాబితాలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉందని 2024 డిసెంబర్ 20 నాటి లోక్‌సభ జవాబు చూపిస్తుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: 2011 జనాభా లెక్కలను ఇప్పటి రాష్ట్రానికి మళ్లీ లెక్కిస్తే, జనాభాలో ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశంలో 10వ పెద్ద రాష్ట్రమని సామాజిక ఆర్థిక సర్వే చెబుతోంది. భారతదేశ జనాభాలో దాని వాటా సుమారు 4.1 శాతం.
- 4వ వాక్యం తప్పు: వృద్ధి రేటు 1961-71లో 18.88 శాతం నుంచి 1981-91లో 21.13 శాతానికి పెరిగింది. పెద్ద తగ్గుదల ఆ తర్వాతే వచ్చింది; 2001-11లో అది 9.21 శాతానికి తగ్గింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో తప్పైన 1వ, 4వ వాక్యాలు రెండూ ఉన్నాయి; సరైనవైన 2వ, 3వ వాక్యాలు లేవు. (3)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.

Topic 276 | Communication satellites: INSAT and GSAT series

ప్రశ్న 1. భారత సమాచార ఉపగ్రహాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. INSAT-2Aలో సమాచార ట్రాన్స్‌పాండర్లతో పాటు వాతావరణ పరిశీలన కోసం ఒక వెరీ హై రిజల్యూషన్ రేడియోమీటర్ కూడా ఉండేది.
2. సమాచార ట్రాన్స్‌పాండర్ అప్‌లింక్ పౌనఃపున్యం మీద సిగ్నల్‌ను అందుకుంటుంది; దాన్ని మార్చి, బలపరిచి, డౌన్‌లింక్ పౌనఃపున్యం మీద తిరిగి భూమికి పంపుతుంది.
3. INSAT-4A సేవలను చేపట్టడం కోసం GSAT-30ను ఉద్దేశించారు; అది C, Ku బ్యాండ్లలో సేవలు అందిస్తుంది.
4. NSIL తన మొదటి డిమాండ్ ఆధారిత మిషన్‌గా GSAT-20 (GSAT-N2)ని, రెండో మిషన్‌గా GSAT-24ను చెబుతోంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 4 మాత్రమే

(2) 2, 3 మాత్రమే

(3) 1, 2, 3 మాత్రమే

(4) 1, 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) 1, 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: ISRO INSAT-2A పేజీ C, ఎక్స్‌టెండెడ్ C, S బ్యాండ్ ట్రాన్స్‌పాండర్లతో పాటు ఒక వెరీ హై రిజల్యూషన్ రేడియోమీటర్‌ను (దృశ్య బ్యాండ్‌లో 2 కి.మీ., పరారుణ బ్యాండ్‌లో 8 కి.మీ. స్పష్టత), వాతావరణ డేటా కోసం ఒక డేటా రిలే ట్రాన్స్‌పాండర్‌ను కూడా చూపిస్తోంది. అందుకే ISRO దీన్ని బహుళ ప్రయోజన ఉపగ్రహం అంటోంది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: ట్రాన్స్‌పాండర్ గురించి ISRO చెప్పేది ఇదే: అది సిగ్నల్‌ను అప్‌లింక్ పౌనఃపున్యం మీద అందుకుంటుంది, దాన్ని డౌన్‌లింక్ పౌనఃపున్యంలోకి మారుస్తుంది, బలపరుస్తుంది, తిరిగి భూమికి పంపుతుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: GSAT-30 INSAT-4A సేవలను భర్తీ చేస్తుందని, C, Ku బ్యాండ్లలో పని చేస్తుందని ISRO చెబుతోంది. దాని Ku బ్యాండ్ సేవలు భారత ప్రధాన భూభాగానికి, దీవులకు అందుతాయి. C బ్యాండ్ సేవలు గల్ఫ్ దేశాలకు, చాలా ఆసియా దేశాలకు, ఆస్ట్రేలియాకు కూడా అందుతాయి.
- 4వ వాక్యం తప్పు: ఇందులో వరుస తారుమారైంది. NSIL మొదటి డిమాండ్ ఆధారిత మిషన్ GSAT-24 (2022 జూన్). రెండో మిషన్ GSAT-N2 (GSAT-20, 2024 నవంబర్) అని NSIL చెబుతోంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైన 2వ, 3వ వాక్యాలు లేవు. (2)లో సరైన 1వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైన 2వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (సమాచార ఉపగ్రహం) జాబితా IIతో (దాన్ని మోసుకెళ్లిన వాహక నౌక) జతపరచండి:

జాబితా I (సమాచార ఉపగ్రహం)	జాబితా II (వాహక నౌక)
A. GSAT-7A	1. SpaceX సంస్థ Falcon 9
B. CMS-01	2. GSLV

జాబితా I (సమాచార ఉపగ్రహం)	జాబితా II (వాహక నౌక)
C. GSAT-20 (GSAT-N2)	3. PSLV
D. CMS-03	4. LVM3

(1) A-3, B-2, C-4, D-1

(2) A-3, B-2, C-1, D-4

(3) A-2, B-3, C-4, D-1

(4) A-2, B-3, C-1, D-4

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) A-2, B-3, C-1, D-4

- ఇది ఎందుకు సరైనది: GSAT-7Aను 2018 డిసెంబర్ 19న GSLV-F11 ప్రయోగించింది (A-2). CMS-01ను 2020 డిసెంబర్ 17న PSLV-C50 ప్రయోగించింది (B-3). 4,700 కిలోల GSAT-20 (GSAT-N2)ని 2024 నవంబర్ 19న కేప్ కెనావెరల్ నుంచి SpaceX సంస్థ Falcon 9 ప్రయోగించింది (C-1). సుమారు 4,400 కిలోల CMS-03ను 2025 నవంబర్ 2న శ్రీహరికోట నుంచి LVM3-M5 ప్రయోగించింది (D-4).

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు జతలూ తారుమారయ్యాయి. ఇది GSAT-7Aను PSLV మీద, CMS-01ను GSLV మీద చూపిస్తోంది. GSAT-20ను LVM3 మీద, CMS-03ను Falcon 9 మీద చూపిస్తోంది.

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో GSAT-7A, CMS-01 తారుమారయ్యాయి. GSAT-7A GSLV-F11 మీద వెళ్లింది. CMS శ్రేణికి చెందిన CMS-01 PSLV-C50 మీద వెళ్లింది.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో GSAT-20, CMS-03 తారుమారయ్యాయి. GSAT-20 LVM3కు మరీ బరువైనది కాబట్టి Falcon 9 మీద వెళ్లింది. భారత భూభాగం నుంచి LVM3 మీద వెళ్లింది CMS-03.

Topic 277 | Energy policy of India: key policies and targets

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (భారతదేశ ఇంధన లేదా వాతావరణ లక్ష్యం) జాబితా IIతో (అధికారిక ఆధారం చెప్పిన ప్రకారం ఆ లక్ష్యాన్ని చేరాల్సిన సంవత్సరం లేదా కాలం) జతపరచండి:

జాబితా I (లక్ష్యం)	జాబితా II (గడువు)
A. నెట్ జీరో సాధించడం	1. 2047
B. కనీసం 100 GW అణు విద్యుత్ సామర్థ్యం సాధించడం	2. 2070
C. దేశీయంగా అభివృద్ధి చేసిన కనీసం ఐదు చిన్న మాడ్యులర్ రియాక్టర్లు పని చేయడం	3. 2030
D. 500 GW శిలాజేతర ఇంధన సామర్థ్యం సాధించడం	4. 2033

(1) A-3, B-1, C-4, D-2

(2) A-2, B-4, C-1, D-3

(3) A-3, B-4, C-1, D-2

(4) A-2, B-1, C-4, D-3

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) A-2, B-1, C-4, D-3

- ఇది ఎందుకు సరైనది: నెట్ జీరో గడువు 2070 (పంచామృత్, COP26, 2021 నవంబర్ 1) (A-2). 2047 నాటికి కనీసం 100 GW అణుశక్తి అనే లక్ష్యాన్ని కేంద్ర బడ్జెట్ 2025-26 పెట్టింది (B-1). అదే బడ్జెట్ చిన్న మాడ్యులర్ రియాక్టర్ల కోసం అణుశక్తి మిషన్ పెట్టింది; దేశీయంగా అభివృద్ధి చేసిన కనీసం 5 SMRలు 2033 నాటికి పని చేయాలి (C-4). 2030 నాటికి 500 GW శిలాజేతర ఇంధన సామర్థ్యం అనే లక్ష్యం కూడా అదే పంచామృత్ వాగ్దానాల్లో ఉంది (D-3).

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇది నెట్ జీరోను, 500 GW లక్ష్యాన్ని ఒకదాని స్థానంలో మరొకటి పెట్టింది. 500 GW శిలాజేతర సామర్థ్యం గడువు 2030; నెట్ జీరో గడువు 2070.

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు అణు లక్ష్యాలను ఒకదాని స్థానంలో మరొకటి పెట్టింది. 2047 గడువు 100 GW అణు సామర్థ్యానిది; ఐదు SMRల గడువు 2033.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు మార్పులూ చేసింది. కాబట్టి దీనిలోని నాలుగు జతలూ తప్పు.

ప్రశ్న 2. భారతదేశ ఇంధన, వాతావరణ విధానాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 2022 ఆగస్టు నాటి భారతదేశ సవరించిన NDC ప్రకారం 2030 నాటికి GDP ఉద్గార తీవ్రత 45 శాతం తగ్గాలి. ఈ తగ్గింపును 2005 స్థాయి నుంచి లెక్కిస్తారు.
2. SHANTI చట్టం, 2025 అణు నష్టానికి పౌర బాధ్యత చట్టం, 2010ను సవరిస్తుంది; ఆ 2010 చట్టాన్ని అమలులో కొనసాగిస్తుంది.

3. గ్లాస్గో COP26లో ప్రధానమంత్రి ఇచ్చిన జాతీయ ప్రకటన ప్రకారం, భారతదేశం అప్పటి నుంచి 2047 వరకు అంచనా వేసిన మొత్తం కార్బన్ ఉద్గారాల్లో వంద కోట్ల టన్నులు తగ్గిస్తుంది.
4. ఇంధన సామర్థ్య బ్యూరోను (BEE) విద్యుత్ చట్టం, 2003 కింద ఏర్పాటు చేశారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 2, 4 మాత్రమే

(2) 1, 2, 3 మాత్రమే

(3) 1 మాత్రమే

(4) 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 1 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: 2030 నాటికి GDP ఉద్గార తీవ్రతను 2005 స్థాయి కన్నా 45 శాతం తగ్గించాలని సవరించిన NDC చెబుతోంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: SHANTI చట్టం, 2025లోని సెక్షన్ 91 అణు నష్టానికి పౌర బాధ్యత చట్టం, 2010తో పాటు అణుశక్తి చట్టం, 1962ను రద్దు చేయడానికి నిబంధన కల్పిస్తుంది. ఈ ప్రశ్న ఆమోదించిన చట్ట నిబంధనలను పోలుస్తుంది; వాస్తవ అమలుకు సెక్షన్ 1(2) ప్రకారం నోటిఫికేషన్ అవసరం. రాష్ట్రపతి ఆమోదం ఒక్కటే అన్ని నిబంధనల అమలును నిర్ధారించదు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: అంచనా వేసిన మొత్తం కార్బన్ ఉద్గారాల్లో వంద కోట్ల టన్నులు తగ్గిస్తామని COP26 ప్రకటన చెప్పింది. ఆ తగ్గింపు గడువు అప్పటి నుంచి 2030 వరకు; 2047 వరకు కాదు.
- 4వ వాక్యం తప్పు: BEEని 2002 మార్చి 1న ఇంధన సంరక్షణ చట్టం, 2001 కింద ఏర్పాటు చేశారు; విద్యుత్ చట్టం, 2003 కింద కాదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు వాక్యాలు 2, 4 ఉన్నాయి; సరైన 1వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పు వాక్యాలు 2, 3 ఉన్నాయి. (4)లో తప్పు వాక్యాలు 3, 4 ఉన్నాయి; సరైన 1వ వాక్యం లేదు.

Topic 278 | Coding-decoding: number and position codes

ప్రశ్న 1. ఒక కోడ్‌లో GOLD ను 20-12-15-23 అని రాస్తారు. అదే కోడ్‌లో SILVER ను ఎలా రాస్తారు?

(1) 8-18-15-5-22-9

(2) 19-9-12-22-5-18

(3) 7-17-14-4-21-8

(4) 22-12-15-25-8-21

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) 8-18-15-5-22-9

- నియమాన్ని కనుక్కోండి: G (7) కు 20, O (15) కు 12, L (12) కు 15, D (4) కు 23 వచ్చాయి. ప్రతి అక్షరానికీ దాని స్థానాన్ని, దాని కోడ్‌ను కలిపితే 27 వస్తుంది. కాబట్టి ప్రతి అక్షరానికి బదులు దాని వెనక నుంచి స్థానం, అంటే 27 - స్థానం రాశారు.
- నియమాన్ని వాడితే: S (19) కు 27 - 19 = 8. I (9) కు 18. L (12) కు 15. V (22) కు 5. E (5) కు 22. R (18) కు 9.
- కాబట్టి SILVER ను 8-18-15-5-22-9 అని రాస్తారు. సరిచూసుకోవడం: 8 + 19, 18 + 9, 15 + 12, 5 + 22, 22 + 5, 9 + 18 అన్నింటికీ 27 వస్తుంది.

(2) ఎందుకు తప్పు: 19-9-12-22-5-18 అనేవి SILVER లోని అక్షరాల ముందు నుంచి స్థానాలు. ఇక్కడ వెనక నుంచి స్థానం బదులు ముందు నుంచి స్థానం వాడారు. ఉదాహరణలో G కు 20 ఉంది; 7 లేదు.

(3) ఎందుకు తప్పు: 7-17-14-4-21-8 లో 26 - స్థానం తీసుకున్నారు; ప్రతి అక్షరానికీ ఒకటి తక్కువ వచ్చింది. ఈ ఒకటి తక్కువ నియమంతో GOLD కు 19-11-14-22 వస్తుంది; 20-12-15-23 రాదు.

(4) ఎందుకు తప్పు: 22-12-15-25-8-21 లో ప్రతి ముందు నుంచి స్థానానికీ 3 కలిపారు. ఈ నియమాన్ని ఒక్క అక్షరం నుంచే తీసుకున్నారు: L (12) కు 15 రావడం దీనికి సరిపోతుంది. కానీ ఇదే నియమంతో G కు 10 రావాలి, 20 కాదు; O కు 18 రావాలి, 12 కాదు. నియమాన్ని వాడే ముందు ఉదాహరణలోని ప్రతి అక్షరం మీదా పరీక్షించాలి.

ప్రశ్న 2. ఒక కోడ్‌లో '1 8 6' అంటే 'fresh green leaves'; '5 6 3' అంటే 'green tea cup'; '8 2 5' అంటే 'fresh cup water'. 'cup' కు కోడ్ ఏది?

(1) 3

(2) 5

(3) 6

(4) 8

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) 5

- 'cup' అనే పదం 2వ, 3వ వాక్యాల్లో ('green tea cup', 'fresh cup water') ఉంది; వేరే ఏ వాక్యంలోనూ లేదు. 2వ, 3వ వాక్యాల కోడ్‌లు రెండింటిలోనూ ఉన్న సంఖ్య 5 ('5 6 3', '8 2 5'). కాబట్టి cup = 5.
- మిగతావాటిని సరిచూస్తే: 1వ, 2వ వాక్యాల్లో 'green', 6 రెండూ ఉన్నాయి; కాబట్టి green = 6. 1వ, 3వ వాక్యాల్లో 'fresh', 8 రెండూ ఉన్నాయి; కాబట్టి fresh = 8. 2వ వాక్యంలో green = 6, cup = 5; కాబట్టి tea = 3. ప్రతి కోడ్ ఒక్కసారే వాడాం.

(1) ఎందుకు తప్పు: వరుసను బట్టి జత చేస్తే 3 వస్తుంది. 'green tea cup' లో 'cup' మూడో పదం; '5 6 3' లో 3 మూడో కోడ్. కానీ కోడ్‌ల వరుస పదాల వరుసనే అనుసరించాలని లేదు; 3 అనేది tea కోడ్.

(3) ఎందుకు తప్పు: 6 అనేది 1వ, 2వ వాక్యాలకు ఉమ్మడిగా ఉన్న కోడ్. ఆ రెండు వాక్యాల్లో ఉమ్మడిగా ఉన్న పదం 'green'; 'cup' కాదు. ఇక్కడ పోల్చాల్సిన జతను కాకుండా వేరే జత వాక్యాలను పోల్చారు.

(4) ఎందుకు తప్పు: 8 అనేది 1వ, 3వ వాక్యాలకు ఉమ్మడిగా ఉన్న కోడ్. ఆ రెండు వాక్యాల్లో ఉమ్మడిగా ఉన్న పదం 'fresh'; 'cup' కాదు. ఇక్కడ కూడా పోల్చాల్సిన జతను కాకుండా వేరే జత వాక్యాలను పోల్చారు.

Topic 279 | Area of triangles: base-height and Heron's formula

ప్రశ్న 1. ఒక త్రిభుజాకార స్థలం భుజాలు 170 మీ., 250 మీ., 280 మీ. అయితే, దాని వైశాల్యం ఎంత?

(1) 1.05 హెక్టార్లు

(2) 2.1 హెక్టార్లు

(3) 210 హెక్టార్లు

(4) 44,100 హెక్టార్లు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) 2.1 హెక్టార్లు

- సాధన, 1వ సోపానం: $s = (170 + 250 + 280)/2 = 700/2 = 350$ మీ. అప్పుడు $s - a = 180$ మీ., $s - b = 100$ మీ., $s - c = 70$ మీ.
- 2వ సోపానం: వైశాల్యం = $\sqrt{(350 \times 180 \times 100 \times 70)} = \sqrt{441,000,000} = 21,000$ m². (ప్రధాన కారణాంకాల్లో: $350 \times 180 \times 100 \times 70 = 2^6 \times 3^2 \times 5^6 \times 7^2$. దీని వర్గమూలం $2^3 \times 3 \times 5^3 \times 7 = 21,000$.)
- 3వ సోపానం: 1 హెక్టారు = 10,000 m². కాబట్టి 21,000 m² = 21,000 ÷ 10,000 = 2.1 హెక్టార్లు.

(1) ఎందుకు తప్పు: 1.05 హెక్టార్లు సరైన జవాబులో సగం. ఇక్కడ హెరాన్ జవాబును ½ × భూమి × ఎత్తు లాగా మళ్లీ సగం చేశారు. కానీ హెరాన్ సూత్రం ఇప్పటికే మొత్తం వైశాల్యాన్ని ఇస్తుంది.

(3) ఎందుకు తప్పు: 210 హెక్టార్లు = 21,000 ÷ 100. ఇక్కడ 1 హెక్టారు 100 m² అన్నట్టు, 100 అనే గుణకంతో చదరపు మీటర్లను హెక్టార్లుగా మార్చారు. సరైన గుణకం 10,000 (100 × 100).

(4) ఎందుకు తప్పు: 44,100 హెక్టార్లు = 441,000,000 ÷ 10,000. ఇక్కడ వర్గమూలం వదిలేసి, $s(s - a)(s - b)(s - c)$ సంఖ్యనే నేరుగా మార్చారు.

ప్రశ్న 2. ఒక సమబాహు త్రిభుజం చుట్టుకొలత 96 సెం.మీ. అయితే, దాని వైశాల్యం ఎంత?

(1) $128\sqrt{3}$ cm²

(2) $144\sqrt{3}$ cm²

(3) $192\sqrt{3}$ cm²

(4) $256\sqrt{3}$ cm²

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) $256\sqrt{3}$ cm²

- సాధన: భుజం = 96 ÷ 3 = 32 సెం.మీ. వైశాల్యం = $(\sqrt{3}/4) \times 32^2 = (\sqrt{3}/4) \times 1024 = 256\sqrt{3}$ cm² (సుమారు 443.41 cm²).
- హెరాన్ సూత్రంతో సరిచూడటం: $s = 48$ సెం.మీ.; ప్రతి భుజానికీ $s - a = 16$ సెం.మీ. కాబట్టి వైశాల్యం = $\sqrt{(48 \times 16 \times 16 \times 16)} = \sqrt{196608} = 256\sqrt{3}$ cm².

- ½ × భూమి × ఎత్తుతో సరిచూడటం: ఎత్తు = (√3/2) × 32 = 16√3 సెం.మీ.; ½ × 32 × 16√3 = 256√3 cm^2.

(1) ఎందుకు తప్పు: 128√3 = ½ × 32 × 8√3. ఇక్కడ ఎత్తును (√3/4) × 32గా తీసుకున్నారు. అంటే ఎత్తు సూత్రంలోని గుణకం (coefficient) √3/2 స్థానంలో వైశాల్యం సూత్రంలోని గుణకాన్ని పెట్టారు. దాంతో జవాబుగా సరైన వైశాల్యంలో సగం వస్తుంది.

(2) ఎందుకు తప్పు: 144√3 = (√3/4) × 24^2. ఇక్కడ చతురస్రానికి చేసినట్టు భుజాన్ని 96 ÷ 4 = 24 సెం.మీ.గా తీసుకున్నారు. త్రిభుజానికి మూడు భుజాలు ఉంటాయి. కాబట్టి భుజం 96 ÷ 3 = 32 సెం.మీ.

(3) ఎందుకు తప్పు: 192√3 = (√3/4) × $(16√3)^2$ = (√3/4) × 768. ఇక్కడ ఎత్తు 16√3 సెం.మీ. కనుక్కుని, తర్వాత భుజం స్థానంలో ఎత్తును పెట్టారు.

Topic 280 | Current affairs: HPV vaccination for girls and the prevention of cervical cancer

ప్రశ్న 1. HPV టీకా, గర్భాశయ ముఖద్వార క్యాన్సర్ గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 2026 ఫిబ్రవరి 28న మొదలైన దేశవ్యాప్త ప్రచారంలో HPV టీకాను 0.5 ml ఒక్క డోసుగా కండరంలోకి ఇస్తారు.
2. WHO ప్రపంచ వ్యూహం ప్రకారం స్క్రీనింగ్‌కు 2030 లక్ష్యం ఇది: 90 శాతం మహిళలకు 35 ఏళ్ల వయసు నాటికి ఒకసారి, 45 ఏళ్ల నాటికి మళ్లీ అధిక సామర్థ్యం ఉన్న పరీక్షతో స్క్రీనింగ్ చేయాలి.
3. సెర్వావాక్‌లోని వైరస్ లాంటి రేణువుల్లో వైరస్ DNA ఉండదు; అందుకే అవి కణాలకు సోకలేవు.
4. WHO ప్రకారం, రోగనిరోధక వ్యవస్థ మామూలుగా ఉన్న మహిళలో గర్భాశయ ముఖద్వారంలోని అసాధారణ కణాలు క్యాన్సర్‌గా మారడానికి సాధారణంగా 15 నుంచి 20 ఏళ్లు పడుతుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 3, 4 మాత్రమే

(2) 1, 2, 3 మాత్రమే

(3) 2, 4 మాత్రమే

(4) 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) 1, 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: 2026 ఫిబ్రవరి 28 నాటి MoHFW ప్రకటన ప్రకారం 0.5 ml ఒక్క డోసును ఎడమ చేయి పైభాగంలో కండరంలోకి ఇంజెక్షన్‌గా ఇస్తారు.
- 2వ వాక్యం తప్పు: స్క్రీనింగ్ లక్ష్యం ప్రకారం 70 శాతం మహిళలకు 35 ఏళ్ల నాటికి ఒకసారి, 45 ఏళ్ల నాటికి మళ్లీ స్క్రీనింగ్ చేయాలి. 90 శాతం అనేది టీకా లక్ష్యానికి (15 ఏళ్ల నాటికి అమ్మాయిలకు పూర్తిగా టీకా), చికిత్స లక్ష్యానికి చెందిన సంఖ్య.
- 3వ వాక్యం సరైనది: వైరస్ లాంటి రేణువుల్లో వైరస్ DNA ఉండదు కాబట్టి అవి కణాలకు సోకలేవు, తమ సంఖ్యను పెంచుకోలేవు, వ్యాధిని కలిగించలేవు అని సెర్వావాక్ ఉత్పత్తి సమాచారం చెబుతోంది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: రోగనిరోధక వ్యవస్థ మామూలుగా ఉంటే 15 నుంచి 20 ఏళ్లు, చికిత్స తీసుకోని HIV లాంటి కారణాలతో బలహీనంగా ఉంటే 5 నుంచి 10 ఏళ్లు అని WHO ఫ్యాక్ట్ షీట్ చెబుతోంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2), (3) రెండింటిలోనూ తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది. (4)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (సంస్థలు) జాబితా IIతో (అధికారిక ఆధారాల ప్రకారం గర్భాశయ ముఖద్వార క్యాన్సర్ నివారణలో వాటి పాత్ర) జతపరచండి:

జాబితా I	జాబితా II
A. SAGE	1. HPV టీకా ఒక్క డోసు ఇచ్చినా, రెండు డోసుల విధానాలతో పోల్చదగిన రక్షణ వస్తుందని 2022లో తేల్చింది

జాబితా I	జాబితా II
B. Gavi	2. ఒక కేంద్ర ప్రభుత్వ విభాగంతో, బిల్ అండ్ మెలిండా గేట్స్ ఫౌండేషన్‌తో కలిసి భాగస్వామిగా పనిచేసింది; ఆ కృషి ఫలితమే సెర్వావాక్
C. BIRAC	3. 2020లో ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది; గర్భాశయ ముఖద్వార క్యాన్సర్ నిర్మూలనను వేగవంతం చేసే ప్రపంచ వ్యూహానికి ఆ తీర్మానమే ఆధారం
D. WHA	4. భారతదేశ 2026 HPV ప్రచారం కోసం డోసులను ఈ భాగస్వామి ద్వారా కొంటున్నారు

(1) A-3, B-4, C-2, D-1

(2) A-1, B-2, C-4, D-3

(3) A-1, B-4, C-2, D-3

(4) A-3, B-2, C-4, D-1

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) A-1, B-4, C-2, D-3

- ఇది ఎందుకు సరైనది: ఒక్క డోసు రెండు డోసులతో పోల్చదగిన రక్షణ ఇస్తుందని WHOకు చెందిన టీకాలపై వ్యూహాత్మక సలహా నిపుణుల బృందం (SAGE) 2022లో తేల్చింది (A-1). భారతదేశ 2026 ప్రచారం కోసం టీకాను గావి, ద వ్యాక్సిన్ అలయన్స్ భాగస్వామ్యంతో కొంటున్నారు (B-4). DBT, BIRAC కలిసి బిల్ అండ్ మెలిండా గేట్స్ ఫౌండేషన్‌తో చేసిన భాగస్వామ్యం ఫలితమే సెర్వావాక్ అని PIB వివరించింది (C-2). ప్రపంచ ఆరోగ్య అసెంబ్లీ (WHA) 2020లో WHA73.2 తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది; WHO ప్రపంచ వ్యూహం దాని మీద ఆధారపడింది (D-3).

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో SAGE, WHA తారుమారయ్యాయి. SAGE అనేది టీకాలపై WHO సలహా నిపుణుల బృందం; డోసుల గురించి సలహా ఇచ్చింది అదే. గర్భాశయ ముఖద్వార క్యాన్సర్ నిర్మూలనపై 2020 తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది ప్రపంచ ఆరోగ్య అసెంబ్లీ.

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో Gavi, BIRAC తారుమారయ్యాయి. DBT ఏర్పాటు చేసిన BIRAC సెర్వావాక్ అభివృద్ధిలో భాగస్వామి; ప్రచారం డోసుల కొనుగోలులో భాగస్వామి Gavi.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు మార్పిడులూ జరిగాయి; కాబట్టి నాలుగు జతలూ తప్పే.